

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/275/2018
Identifikačné číslo spisu: 7214229040
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7214229040.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mesta Košice, so sídlom v Košiciach, Trieda SNP 48/A, IČO: 00 691 135, proti žalovaným 1a/ J. H. V., bytom F., H. 8, Xb/ E. G. L., bytom F., L. XX, Xc/ D. F., bytom F., F. V. XXX, O. republika, 2/ C. F., bytom F., H. XX, zastúpenej JUDr. Zsoltom Suverom, advokátom so sídlom v Košiciach, Murgašova 3, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 24C/160/2014, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 16. marca 2017 sp. zn. 3Co/90/2016 takto

rozhodol:

Dovolanie žalovanej 2/ o d m i e t a .

Žalobca má voči žalovanej 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 16. marca 2017 sp. zn. 3Co/90/2016 potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozsudok Okresného súdu Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 18. septembra 2015 č. k. 24C/160/2014-152, ktorým určil, že žalobca je vlastníkom pozemku parc. registra „E“ č. XX/X - orná pôda o výmere 143 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXXXX., kat. úz. E., obec F., okres F., a právnej predchodkyni žalovaných 1a/, 1b/, 1c/ a žalovanej 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 99,50 eura. Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd žalobcovi proti žalovanej 2/ nepriznal (§ 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP). Dospel k záveru, že súd prvej inštancie pred rozhodnutím vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre zistenie skutkového stavu veci, z vykonaných dôkazných prostriedkov vyvodil správne skutkové zistenia a na zistený skutkový stav aplikoval relevantné ustanovenia právnych predpisov. Uvedol, že veľká časť odvolacích námietok nekorešpondovala odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie a nemala žiadny vecný ani logický súvis so zisteniami, o ktoré súd prvej inštancie svoje rozhodnutie oprel. Za relevantné odvolacie námietky tak odvolací súd považoval výlučne tvrdenie žalovanej 2/ o tom, že jej právnenmu predchodcovi nebolo doručené rozhodnutie o vyvlastnení, čím spochybňuje titul nadobudnutia

vlastníctva pre Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť (ďalej len „DPMK“) a jej tvrdenia, že v 90. rokoch sa DPMK ani mesto Košice k vlastníctvu sporného pozemku nehlásili. Ani tieto odvolacie argumenty však nie sú dôvodné. Dodal, že súd prvej inštancie rozhodol v prospech žalobcu o vlastníctve pozemku parcely registra „E“ parcelné číslo XX/X. - orná pôda o výmere 143 m² na základe toho, že rozhodnutím MsNV Košice zo 4. októbra 1967 v spojení s rozhodnutím zo 14. novembra 1967 došlo k platnému vyvlastneniu viacerých pozemkov, vrátane toho, ktorý je predmetom konania, v prospech DPMK. K zápisu vlastníckeho práva do vtedajšej evidencie nehnuteľností však nedošlo. Vlastnícke právo na základe rozhodnutia o vyvlastnení vzniklo v prospech štátu právoplatnosťou rozhodnutia, pričom sa nevyžadovala evidencia na príslušnom orgáne geodézie podľa zákona č. 22/1964 Zb.; evidencia mala iba deklaratórny charakter. Povinnosťou štátnych orgánov bolo predložiť rozhodnutie miestne príslušnému orgánu geodézie do 60 dní od právoplatnosti (§ 4 ods. 3 cit. zákona), nedodržanie tejto povinnosti však nevyvolávalo právne následky. V roku 2006 DPMK delimitačným protokolom previedol vlastníctvo k spornej parcele na žalobcu. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie v tom, že listinné dôkazy predložené zo strany žalobcu preukazujú skutočnosť, že došlo k právoplatnému vyvlastneniu nehnuteľností, z ktorých časť tvorí v súčasnosti predmet sporu. Okrem samotného vyvlastňovacieho rozhodnutia (č. l. 7 spisu) svedčí o účinnom vyvlastnení aj rozhodnutie Štátneho notárstva v Košiciach (č. l. 144 spisu), ktorým došlo k prijatiu náhrady za vyvlastnenie do notárskej úschovy. Spochybňovanie okolností doručenia rozhodnutia o vyvlastnení považoval odvolací súd za účelové v snahe znemožniť žalobcovi uniesť dôkazné bremeno. Odvolací súd teda súhlasil so záverom, že došlo k platnému vyvlastneniu sporného pozemku, i keď formálne nebola zmena vyznačená v evidencii nehnuteľností. Takýto nedostatok nespôsobil neúčinnosť nadobudnutia vlastníckeho práva. Po platnom nadobudnutí vlastníckeho práva prostredníctvom vyvlastnenia práva bol DPMK oprávnený previesť vlastníctvo k spornému pozemku na žalobcu. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Naplnenie predmetného dovolacieho dôvodu dovolateľka vidí v tom, že súdy nižších inštancií vychádzali z ničím nevysvetlenej fikcie, že predmetná nehnuteľnosť bola v minulosti vyvlastnená. Žalovaná 2/ ani jej právni predchodcovia nikdy nepovažovali vyvlastnenie za právoplatné, nikdy nepovažovali žalobcu za vlastníka predmetu sporu napriek tomu, že súd prvej inštancie označil za nesporné skutočnosti opak uvedených tvrdení. Nesprávnosť právneho posúdenia veci spočíva v tom, že súd mal doklady a dôkazy o tom, že rozhodnutie o vyvlastnení nielenže nenadobudlo právoplatnosť, ale strany sporu aj žalobca veľmi dobre vedeli, že vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je otec žalovanej 2/. Poukázala na korešpondenciu, listy a žiadosti právneho predchodcu žalovanej 2/ o vrátenie, vydanie nehnuteľnosti a nakoniec aj o reštitúciu majetku ako i na tvrdenia žalobcu, že on nie je vlastníkom žiadaných pozemkov, že nemá vo svojom vlastníctve pozemky otca dovolateľky. Hoci reštitučné zákony mali za úlohu zmierniť majetkové krivdy napáchané bývalým režimom, rozsudky súdov nižších inštancií potvrdzujú „oprávnenosť“ tejto krivdy spáchanej na fyzickej osobe socialistickým zákonodarstvom. Z týchto dôvodov, uvedených už v odvolaní žalovanej 2/, dovolateľka žiadala napadnuté rozsudky súdov oboch nižších inštancií zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Žalované 1a/, 1b/ a 1c/ namiesto vyjadrenia k dovolaniu žalovanej 2/ predložili dovolaciemu súdu dohodu o urovaní z 1. decembra 2015, týkajúcu sa predmetnej nehnuteľnosti, uzavretú medzi ich právnou predchodkyňou a žalobcom, v zmysle ktorej právna predchodkyňa žalovaných 1a/, 1b/ a 1c/ uznala vlastnícke právo žalobcu k predmetnej nehnuteľnosti a žalobca vyhlásil, že si voči nej nebude uplatňovať náhradu trov konania vedeného pred Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 24 C 160/2014; žalobca sa k dovolaniu žalovanej 2/ nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

6. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. V danom prípade žalovaná 2/ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolací súd v ďalšom pristúpil ku skúmaniu, či žalobca prípustnosť svojho dovolania z tohto ustanovenia vyvodzuje dôvodne.

11. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú dovolacím súdom a uviesť, ako ju riešil dovolací súd, b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí).

12. Podľa názoru žalovanej 2/ je jej dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky odvolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd

pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

13. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní; právne otázky dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

14. Dovolací súd je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Vzhľadom na to, že dovolací súd v dovolacom konaní nevykonáva dokazovanie, nemôže ani prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch oboch inštancií a posudzovať správnosť z nich vyvedených skutkových zistení (záverov). Aj v danom prípade boli podkladom pre posúdenie, či došlo k právoplatnému vyvlastneniu spornej nehnuteľnosti, výsledky vykonaného dokazovania. Na ich podklade odvolací súd dospel k skutkovému záveru, že k právoplatnému vyvlastneniu nehnuteľností, z ktorých časť tvorí v súčasnosti predmet sporu, došlo. Okrem samotného vyvlastňovacieho rozhodnutia svedčí o účinnom vyvlastnení aj rozhodnutie Štátneho notárstva v Košiciach, ktorým došlo k prijatiu náhrady za vyvlastnenie do notárskej úschovy. Takto zistený a dokazovaním ustálený skutkový základ sporu (resp. takto vyriešené otázky skutkovej povahy) nemožno v dovolacom konaní úspešne spochybňovať.

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá bola riešená odvolacím súdom, avšak dovolací súd ju dosiaľ ešte neriešil. Prítom sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia nezodpovedajú kritériu danému týmto ustanovením (1 Cdo 51/2017, 2 Cdo 71/2018, 3 Cdo 172/2018, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 128/2017, 7 Cdo 99/2018, 8 Cdo 169/2018). Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z tohto ustanovenia, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú právnu otázku mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu.

16. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky relevantnej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania.

17. V danom prípade žalovaná 2/, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, uviedla všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jej názoru došlo v konaní pred prvoinštančným a odvolacím súdom, avšak nekonkretizovala právnu otázku, ktorou (odvolacím súdom riešenou, dovolacím súdom ale dosiaľ neriešenou) bola podľa jej názoru založená prípustnosť ňou podaného dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. V dôsledku nevymedzenia právnej otázky relevantnej v zmysle tohto ustanovenia neboli dané predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

18. Hoci sa dovolateľka v samom závere dovolania domáha zrušenia rozhodnutí súdov oboch inštancií aj v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z obsahu jej dovolania vyplýva, že tento dovolací dôvod namieta len formálne bez konkrétneho vymedzenia, v čom táto vada spočíva, nie je teda vymedzený spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 431 ods. 2 CSP. Absenciu takejto náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania (§ 447 písm. f/ CSP). Pokiaľ dovolateľka spája procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP s nesprávnym právnym posúdením, dovolací súd dodáva, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti (R 24/2017).

19. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná 2/ nevymedzila uplatnené dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 ods. 2 ani § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd odmietol jej dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

20. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.